

DET KONGELIGE
JUSTIS- OG POLITIDEPARTEMENT

ARKIVKOPI

Dok.nr. 4

Bugge, Arentz-Hansen & Rasmussen advokatfirma
Karl Rosén
Postboks 1524 Vika
0117 OSLO

Deres ref.

Vår ref.
200801019- /CHA

Dato
30.06.2008

Klage på vedtak om tilbakekall av bevilling til å inndrive forvalte pengekrav på vegne av andre

Vi viser til Kredittilsynets ekspedisjon av 8. februar 2008.

Kredittilsynet fattet 28. november 2007 vedtak om å tilbakekalle Intrum Justitia AS sin bevilling til å inndrive forfalte pengekrav på vegne av andre. Bakgrunnen for vedtaket var de feilene som ble avdekket i forbindelse med Kredittilsynets saksbehandlingskontroll hos Intrum Justitia AS 4. april 2007.

Under Kredittilsynets saksbehandlingskontroll hos Intrum Justitia AS ble det konstatert at det var sendt inkassovarsler tidligere enn 14 dager etter kravets forfall, samtidig som skyldnere var avkrevd purregebyr i medhold av inkassoforskriften § 1-2. Nærmere undersøkelser viste at Intrum Justitia AS i 1.639 tilfeller i tidsrommet 9. januar 2006 - 16. juli 2007 hadde sendt inkassovarsel tidligere enn 14 dager etter kravets forfall, og skyldner var samtidig avkrevd purregebyr. For disse kravbrevene var det samlede avkrevede purregebyr på kr 90.736, hvorav kr 52.791 var blitt innbetalt av skyldnere. Som en oppfølging av manglende betaling i forhold til forutgående inkassovarsel i ovennevnte 1.639 tilfeller, var det i samme tidsrom blitt sendt ut 826 betalingsoppfordringer. Samlet avkrevd salær knyttet til disse betalingsoppfordringene var på kr 735.581, hvorav kr 315.761 var blitt innbetalt av skyldnere. Opplysninger fra inkassator viste også at det i nevnte tidsperiode var blitt sendt 1.158 betalingsoppfordringer i andre saker enn de som er omtalt overfor, hvor skyldner var avkrevd ordinært salær i medhold av inkassoforskriften kapittel 2, til tross for at det her dreide seg om krav som skulle vært slått sammen med andre krav som på samme tidspunkt var til inndrivelse mot vedkommende skyldner og gjaldt samme kreditor.

Postadresse

Kontoradresse

Telefon - sentralbord
22 24 90 90
Org. nr.: 972 417 831

Telefaks

Saksbehandler
Carl Håkon Andersen
22245521

Samlet avkrevd salær knyttet til de 1.158 betalingsoppfordringene var på kr 679.379, hvorav kr 221.153 var blitt innbetalt av skyldnere.

Kredittilsynet har også tidligere avdekket brudd på inkassoregelverket hos Intrum Justitia AS. I november 2004 og mars 2005 ble det avholdt henholdsvis IT- og inkassotilsyn i foretaket. Det ble avdekket langvarige, gjentatte og alvorlige brudd på inkassoloven og inkassoforskriften, vesentlige brudd på IKT-forskriften, samt sviktende ledelse og kommunikasjon mellom styret og selskapets administrasjon.

På bakgrunn av de forholdene som ble avdekket i 2007, sammenholdt med de tidligere forholdene, fattet Kredittilsynet 28. november 2007 vedtak om å tilbakekalle Intrum Justitia AS' bevilling til å inndrive forfalte pengekrav på vegne av andre.

Vedtaket er påklaget av Intrum Justitia AS ved brev av 28. november 2007. Intrum Justitia AS ba om at klagen ble gitt oppsettende virkning, og at saken ble unntatt offentlighet inntil klagen hadde blitt behandlet i Justisdepartementet. I brev av 29. november 2007 fra Intrum Justitia AS til Kredittilsynet ble det gitt en noe mer utførlig begrunnelse for klagen, begjæringen om oppsettende virkning og begjæringen om at saken skulle unntas offentlighet inntil klagen var behandlet i Justisdepartementet.

I Kredittilsynets brev av 29. november 2007 til Intrum Justitia AS, ble iverksettelsen av vedtaket om tilbakekall av inkassobevillingen til Intrum Justitia AS utsatt. Kredittilsynet opplyste samtidig Intrum Justitia AS om at det ikke var hjemmel for å unnta vedtaket offentlighet. En utfyllende begrunnelse for Intrum Justitia AS' klage ble gitt i brev av 21. desember 2007 fra advokatfirmaet BA-HR v/advokat Karl Rosén til Kredittilsynet.

Intrum Justitia AS anfører blant annet at det bare er forholdene fra 2007 som er relevante ved vurderingen. Det anføres at disse forholdene ikke er av en slik art og alvorlighetsgrad at de kan begrunne tilbakekall av foretakets bevilling.

Videre anføres det at forutsatt at man legger til grunn at forholdene isolert sett gir grunnlag for å kalle tilbake bevillingen, vil det ikke være utilrådelig å la virksomheten drives i medhold av bevillingen. Det gjøres gjeldende at vilkåret om at "det finnes utilrådelig å la inkassovirksomhet drives i medhold av bevillingen" etter sin ordlyd er et strengt vilkår. Tema for utilrådelighetsvurderingen er først og fremst hvordan bevillingshaver i fremtiden vil drive virksomheten. Bestemmelsen synes således ikke å ha et pønalt formål. Det må stilles strengere krav til prognosen for fremtidige overtredelser når det er tale om tilbakekall av foretaksbevilling enn personlig bevilling.

Det anføres videre at det ved vurderingen må tas i betraktning at et foretak, i en helt annen grad enn en fysisk person, kan gjøre endringer i organisasjon og ledelse som endrer foretakets evne og vilje til å drive lovmessig inkassovirksomhet. Intrum Justitia AS har gjort omfattende grep i tiden frem til Kredittilsynet fattet sitt vedtak, og ytterligere grep i tiden etterpå. Kredittilsynet baserer utilrådelighetsvurderingen i for

stor grad på begåtte feil, og ikke hvorvidt selskapet slik det fremstår i dag, vil skjønne virksomheten i fremtiden.

Endelig anføres at vedtaket om tilbakekall av bevillingen ikke er forholdsmessig. Tilbakekall av foretaksbevilling er et særdeles inngripende tiltak. Mindre inngripende tiltak ville vært tilstrekkelig for å sikre en effektiv etterlevelse av regelverket.

Kredittilsynet fant ikke grunn til å omgjøre vedtaket, og oversendte 8. februar 2008 klagen til Justisdepartementet for endelig behandling. Til klagers anførsel om at det er gjort så store endringer i Intrum Justitia AS i tiden etter vedtaket at det på tidspunktet for klagen ikke er utilrådelig å drive videre, viser Kredittilsynet til at det i perioden etter at vedtaket ble fattet er avdekket 184 nye overtredelser.

For en nærmere beskrivelse av de faktiske forholdene og klagers anførsler, vises til Kredittilsynets oversendelsesbrev og sakens dokumenter for øvrig.

Departementet bemerker

Reglene om tilbakekall av inkassobevilling følger av inkassoloven (inkl.) § 31:

Inndragning av bevilling

En inkassobevilling etter § 5 kan inndras dersom det finnes utilrådelig å la inkassovirksomhet drives i medhold av bevillingen fordi

- a) bevillingshaveren ikke har overholdt sine plikter etter § 6,
- b) vilkårene for å tildele bevillingen ikke lenger er til stede,
- c) inkassoforetaket ikke innen den frist som er fastsatt av tilsynsmyndigheten, oppfyller vilkår om å tilslutte seg nemndsordning som nevnt i § 5, eller
- d) Det foreligger andre særlige grunner.

En inkassobevilling etter § 5 kan altså tilbakekalles dersom det finnes utilrådelig å la inkassovirksomheten drives i medhold av bevillingen fordi bevillingshaveren ikke har overholdt sine plikter etter § 6 eller vilkårene for å tildele bevillingen ikke er tilstede.

§ 6 første ledd lyder slik:

Plikter for innehavere av inkassobevilling og for advokater

Innehaver av inkassobevilling skal påse at vilkårene i § 5 er oppfylt når det utøves inkassovirksomhet i medhold av bevilling. Bevillingshavere skal også påse at inkassovirksomheten utøves som bestemt i §§ 8 til 12, at eventuelle pålegg etter § 30 tredje ledd blir fulgt, og at virksomheten også ellers skjer på lovlig måte.

Kredittilsynet har påvist at Intrum Justitia AS i et stort antall saker over et lengre tidsrom har avregnet purregebyr og utenrettslige inndrivingskostnader overfor skyldnere i strid med inkassolovgivningen. Feilene som Kredittilsynet har påvist, innebærer at bevillingshaver (Intrum Justitia AS) ikke har overholdt sine plikter etter inkl. § 6. Dette er ikke bestridt av klager. Departementet ser i likhet med Kredittilsynet svært alvorlig på de feilene som er avdekket.

At bevillingshaver ikke har overholdt sine plikter etter § 6 er imidlertid i utgangspunktet i seg selv ikke tilstrekkelig for å tilbakekalle inkassobevillingen. Tilbakekall kan kun skje dersom det, på grunn av de avdekkede forholdene, "finnes utilrådelig å la inkassovirksomhet drives i medhold av bevillingen".

I Ot.prp.nr. 2 (1987-1988) uttaler departementet at "Utilrådelighetskriteriet [...] viser at bestemmelsen ikke er en ren sanksjonsbestemmelse, men at det er en fremtidsvurdering som må foretas". Departementet går i samme avsnitt nærmere inn på hva som ligger i utilrådelighetsvurderingen. For at det skal være utilrådelig å drive inkassovirksomhet videre i medhold av bevillingen, "må det være grunn til å frykte at bevillingshaveren ikke vil lede virksomheten på en slik måte at gjeldende regelverk, herunder plikten til god "inkassoskikk" etter § 8, blir overholdt". Det følger videre at dersom bevillingshaveren ikke har overholdt sine plikter etter § 6, kan dette føre til inndragning av bevillingen "hvis det er risiko for at bevillingshaveren heller ikke i fremtiden vil være villig eller i stand til å følge pliktene etter § 6".

Kredittilsynet har i sitt vedtak lagt til grunn at uttalelsene i forarbeidene om at det må være "grunn til å frykte" og "risiko for", taler for at det i utgangspunktet ikke er en veldig streng vurdering som skal foretas. Forarbeidene ble utarbeidet med tanke på tilbakekall av personlige inkassobevillinger. Klager anfører at terskelen for tilbakekall av foretaksbevillinger må være høyere enn for personlige bevillinger. Til dette vil departementet bemerke at det ved innføringen av foretaksbevillinger ved lovendringen i 2001, ikke ble utarbeidet noen egen bestemmelse om tilbakekall av bevillingen. I stedet fikk inkl. § 31 virkning også for tilbakekall av foretaksbevillinger. Terskelen for tilbakekall av foretaksbevillinger ble ikke særskilt omtalt i forarbeidene. Dette taler for at uttalelsene i forarbeidene om tilbakekall av bevilling også må tillegges vekt ved tilbakekall av foretaksbevilling. Vi viser til Kredittilsynets drøftelse av spørsmålet.

Ved utilrådelighetsvurderingen må man imidlertid også se hen til alminnelige forvaltningsrettslige prinsipper om forholdsmessighet. Tilbakekall av inkassobevilling er et svært inngripende tiltak for den det gjelder. Dette taler for at det skal noe til for at vilkårene for tilbakekall av bevilling er oppfylt.

Det kan imidlertid ikke kreves at det må være fare for at det begås en bestemt type feil i fremtiden. Ordlyden i § 31 og uttalelsene til bestemmelsen i forarbeidene synes å bygge på at det må skje en bred vurdering av om det er utilrådelig å la inkassovirksomhet drives i medhold av bevillingen.

Ved vurderingen av om det er grunn til å frykte at bevillingshaver ikke vil lede virksomheten på en slik måte at gjeldende regelverk blir overholdt, er det kun forhold ved bevillingshaveren som kan tas i betraktning. Dette må også gjelde når det er et foretak som har bevilling. Vurderingen kan imidlertid ikke knyttes til foretaket som sådan, uten å se hen til hvilke personer foretaket består av. Det vil derfor være av sentral betydning om tilsynsmyndighetene har tillit til de personer som innehar ledende stillinger eller som faktisk har innflytelse over driften i foretaket, samt at foretaket har tilstrekkelige kontrollrutiner m.v. for å sikre forsvarlig drift i fremtiden. Vurderingen må skje ut fra forholdene i foretaket slik de er på vurderingstidspunktet.

Vurderingen av foretakets ledelse m.v.

Kredittilsynet har i sitt vedtak lagt vekt på at det også tidligere, i 2005, er avdekket langvarige, gjentatte og alvorlige brudd på inkassoloven og inkassoforskriften. Tidligere feil vil i utgangspunktet være viktige momenter ved utilrådelighetsvurderingen. Som Kredittilsynet påpeker, kan slike forhold kaste lys over foretakets evne og vilje til å påse at regelverket blir fulgt i fremtiden. Det er ledelsens ansvar å påse at inkassovirksomheten drives på lovlig måte. Gjentatte brudd på inkassoloven og inkassoforskriften, kan tyde på at ledelsen ikke er i stand til å sørge for at dette skjer, og på den bakgrunn kan det også være grunn til å frykte at foretaket heller ikke i fremtiden vil være villig eller i stand til å drive på lovlig måte.

Kredittilsynet har i sitt vedtak videre lagt vekt på at de avdekkede saksbehandlingsfeilene kan henføres til områder som personer som er fratatt sine personlige inkassobevillinger har hatt ansvar for. De personene som er fratatt sine personlige inkassobevillinger, arbeider ikke lenger i foretaket. Kredittilsynet viser videre til at det er foretakets ledelse, i samråd med faktisk leder, som har det overordnede ansvaret for organiseringen av inkassovirksomheten, og at den vurdering som er tatt ved å gi disse personene ansvarsfulle kontrollstillinger i inkassoprosessen, er egnet til å gi inntrykk av dårlig utvist dømmekraft i forhold til Kredittilsynets vurderinger og vedtak fra 2005.

Spørsmålet blir om de forholdene ved foretakets ledelse som Kredittilsynet har pekt på gir uttrykk for foretakets evne eller vilje til å påse at regelverket blir fulgt i fremtiden.

Intrum Justitia AS har, både i tiden etter at feilene ble oppdaget og etter at vedtaket ble fattet, foretatt en rekke endringer i organisasjonen. Det er blant annet foretatt endringer i styresammensetningen, selskapet har fått en ny daglig leder og faktisk leder, og foretaket har også foretatt endringer i kontrollrutinene. En nærmere redegjørelse over gjennomførte endringer i organisasjonen og kontrollrutinene m.v. ble gitt av daglig leder og faktisk leder i brev av 27. februar 2008.

I forbindelse med vurderingen av hvilken betydning de endrede forholdene i selskapet må tillegges ved utilrådelighetsvurderingen, finner departementet grunn til å knytte noen bemerkninger til tildelingen av inkassobevilling til Intrum Justitia Norge AS.

Intrum Justitia Norge AS ble opprettet etter at Kredittilsynet hadde fattet vedtak om tilbakekall av inkassobevillingen til Intrum Justitia AS. Kredittilsynet ga 14. mars 2008 fremmedinkassobevilling til Intrum Justitia Norge AS. Intrum Justitia Norge AS synes å være organisatorisk identisk med Intrum Justitia AS slik det fremstår i dag. Dette er også bekreftet av advokat Rosén. De to selskapene har samme eiere, styre, daglig leder, faktisk leder m.m. Ved vurderingen av om inkassobevilling skal gis til foretaket, må det foretas en vurdering av om styremedlemmer, daglig leder, faktisk leder og eier med betydelig eierandel anses egnet til å drive foretaket i samsvar med lover, forskrifter og god inkassoskikk, jf. inkl. § 5, første ledd, jf. annet ledd. Departementet kan ikke se at de nevnte personene vil være mindre egnet til å drive Intrum Justitia AS i samsvar med lover, forskrifter og god inkassoskikk enn til å drive Intrum Justitia Norge AS i henhold til samme krav. Slik departementet vurderer det, er det ikke holdepunkter for at Intrum Justitia AS' styre, daglig leder, faktisk leder og eier, kan utgjøre slike forhold ved bevillingshaveren som gir grunn til å frykte at foretaket i fremtiden vil drive virksomheten på en slik måte at gjeldende regelverk ikke blir overholdt.

Andre forhold ved foretaket

De feilene som er avdekket i 2005 og 2007 er to ulike, innbyrdes uavhengige systemfeil. Av oversendelsesbrevet fra Kredittilsynet til Justisdepartementet fremgår det at feilene, etter Kredittilsynets oppfatning, er så grove og av så stort omfang at det skal store endringer til i foretakets organisasjon mv. før en kan legge til grunn at feilene *ikke* gir indikasjoner på hva man i fremtiden kan vente seg av foretaket. Kredittilsynet går ikke nærmere inn på hvilke forhold ved Intrum Justitia AS som gjør det utilrådelig å drive inkassovirksomhet videre i medhold av bevillingen.

Kredittilsynet uttaler i en pressemelding at det i tilknytning til søknaden om bevilling for Intrum Justitia Norge AS er redegjort for vesentlige internkontrolltiltak som skal bidra til å sikre at inkassovirksomheten foregår i samsvar med lov og forskrift. Disse tiltakene skal overvåkes av selskapets internrevisor. De samme tiltakene som Kredittilsynet her trekker frem, vil også bli gjennomført for Intrum Justitia AS. En nærmere redegjørelse for gjennomførte endringer i organisasjonen og kontrollrutinene m.v. i Intrum Justitia AS ble gitt av daglig leder og faktisk leder i brev av 27. februar 2008. Departementet legger til grunn at de internkontrolltiltakene som er gjennomført av Intrum Justitia AS i tilstrekkelig grad vil bidra til å sikre at virksomheten i fremtiden vil bli drevet på forsvarlig vis.

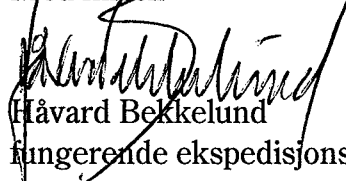
Til tross for de alvorlige feilene som er avdekket, har departementet kommet til at det ikke er grunn til å frykte at Intrum Justitia AS, slik foretaket fremstår i dag, vil drive virksomheten på en slik måte at gjeldende regelverk, herunder plikten til god

inkassoskikk, ikke vil bli overholdt. Det er på denne bakgrunn ikke utilrådelig å la inkassovirksomhet drives i medhold av bevillingen.

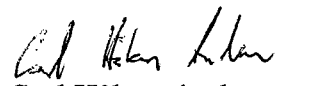
Vedtak

Klagen over Kredittilsynets vedtak om tilbakekall av bevillingen til Intrum Justitia AS (848 579 122) til å inndrive forfalte pengekrav på vegne av andre, tas til følge.

Med hilsen

Håvard Bekkelund
fungerende ekspedisjonssjef

Carl Håkon Andersen
Førstekonsulent

Kopi: Kredittilsynet, postboks 100 Bryn, 0611 Oslo